

Voortgangsrapportage Geweld in Afhankelijkheidsrelaties

08 oktober 2016

Via dit memo vragen wij uw aandacht voor de volgende knelpunten/aanbevelingen in de werkwijze van meldingen door instanties over gezinnen met zorg intensieve (chronisch zieke) kinderen. Hierbij zijn we uitgegaan van de volgende rapporten:

- “De monitor Leren Signaleren”, peildatum 1 februari 2016
- “Kwaliteitskader Veilig Thuis/zicht op veiligheid”, juli 2016
- “Rapportage Veilig Thuis: de basis op orde”, september 2016
- “Aanscherping en verbetering meldcode en werkwijze Veilig Thuis” oktober 2016

1. Algemeen

Uit een groot aantal onderzochte onterechte meldingen door de Bvikz is gebleken dat de professionals vaak onzorgvuldige meldingen doen (zie ook de bijlage). Hiervan is de Staatssecretaris op de hoogte gesteld. Vervolgens is hier eind september met een afvaardiging van VWS en VT over gesproken. We betreuren het dat de Staatssecretaris hier geen melding van maakt in zijn brief aan de Kamer. Heeft de Staatssecretaris ook aandacht voor de positie van de ouders die achteraf onterecht “beschuldigd” worden van kindermishandeling/verwaarlozing. Een onderzoek door Veilig Thuis is enorm ingrijpend en belast ouders. Zijn er voldoende waarborgen voor de ouders en gezinnen als er een onderzoek gedaan wordt door Veilig thuis? Meldingen (zelfs anonieme meldingen) leiden tot grove inbreuk op de privacy van alle gezinsleden en maandenlange onzekerheid. En dat in gezinnen met ernstige zorgintensieve kinderen! Wordt er een vorm van slachtofferhulp aangeboden aan de ouders die onterecht zijn beschuldigd?

2. Veilig Thuis

De Staatssecretaris verwijst naar uitkomsten van onderzoeken bij Veilig Thuis. Met nadruk moet hier worden vermeld dat het ingestelde onderzoek van de Inspectie zich heeft gericht op de inrichting en het proces, inclusief de wachtlijsten.

- In de brief wordt de indruk gewekt dat het redelijk goed gaat met VT, echter uit de “Rapportage Veilig Thuis: de basis op orde” blijkt dat 19 van de 26 vestigingen hun zaken niet of onvoldoende op orde hebben.
- Bij de peiling van 31 juli 2016 hadden 14 VT-organisaties wachtlijsten voor triage. Op 20 september was hiervan nog sprake bij 8 VT-organisaties. Bij de peiling van 31 juli ging het om 455 zaken op de wachtlijst op 14 locaties. Op 5 locaties betrof het < 10 zaken. Het probleem ligt dan ook op de 9 andere locaties. De Staatssecretaris gaat verder niet in op de 1358 onderzoeken die op 20 locaties niet (kunnen) voldoen aan de 10 weken termijn.
- Welke kosten gaat het verbeteringsproces met zich meebrengen. In zeker 35-50% van de regio's is nu al een overschrijding van de budgetten van meer dan 1 miljoen euro. We hebben het hier over aanzienlijke bedragen.

Aanbeveling:

Onderzoek doen naar de inhoudelijke kwaliteit van de meldingen bij gemeenten en VT de triage werkwijze. De oorzaak achterhalen waardoor er een groot aantal onrechte meldingen zijn gedaan.

3. Meldproces

- Uit de bijna 40 door de Bvikz onderzochte meldingen is gebleken dat het kennisniveau van de professionals die melden, zoals gemeente ambtenaren, medewerkers kinderthuiszorg organisaties, scholen en medewerkers van VT, tekort schiet, waardoor te snel wordt overgegaan tot het instellen van onderzoeken.
- Welke definitie wordt er gehanteerd voor (vermoedens van) ernstige gevallen? Uit onderzoek van bijna 40 dossiers door de Bvikz is gebleken dat er veel te vaak en in meerdere situaties meerdere keren meldingen worden gedaan bij dezelfde gezinnen. De uitkomst is dat overduidelijk geen sprake is van ernstige mishandeling en dubieus is waarop dit vermoeden gebaseerd is en dat de ouders niets te verwijten valt.
- In diverse bijlagen wordt geadviseerd om verplicht (stap 5 meldcode) en het meer doen van meldingen. Dat vergt een inhoudelijke expertise van het signaleren en melden, welke op dit moment duidelijk ontbreekt.
- Professionals hebben een uiterst cruciale rol in het meldproces, echter uit onderzoeken is gebleken dat die professionaliteit bij deze professionals veel te wensen over laat. De uitkomst van "De monitor leren en signaleren" laat duidelijk signalen zien.
- In de "monitor leren signaleren" komen signalen dat de opleiding tekort schiet. Uitspraken als "Minder aandacht is er voor risicotaxatie en het gebruik van wegingsinstrumenten" (**twee belangrijke tekortkomingen benoemd**), De respondenten zijn zelf matig tevreden over het onderwijs over GIA en meldcode en geven het desgevraagd gemiddeld een zes als rapportcijfer en **daarbij** wordt aangegeven dat er te weinig tijd/ruimte is in het opleidingscurriculum.
- Het is van groot belang dat de rechten en plichten van alle partijen voldoende geborgd dienen te worden. Het is voor ouders een enorm ingrijpende gebeurtenis als professionals onderzoek doen naar een vermoeden van kindermishandeling/verwaarlozing.

Aanbeveling:

- Concrete eisen stellen aan de kwaliteit /competenties van de professionals die de melding doen.
- juridische en wetenschappelijke definiëring van begrip "vermoedens van ernstige gevallen..."
- Concrete waarborgen stellen bij VT over het toetsen van het redelijk vermoeden van kindermishandeling/verwaarlozing van de melding door een jurist

Bijlagen

Als achtergrondinformatie wordt het volgende document meegezonden:

- Overzicht rode draad van de door de Bvixz onderzochte achtendertig ontrecte meldingen.